

Alexandra Pageová

POŠTOVÝ ŠKRIATOK
Kiežbysitubol

Ilustrácie
Penny Nevillová-Licová

Albatros

Poštový škriatok Kiežbysitubol

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Albatros

Alexandra Pageová
Poštový škriatok Kiežbysitubol – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Alexandra Pageová

POŠTOVÝ ŠKRIATOK
Kiežbysitubol

Ilustrácie

Penny Nevilleová-Leeová

Albatros

Alexandra Page: *Wishyouwas*

Text copyright © Alexandra Page, 2021

Illustrations copyright © Penny Neville-Lee, 2021

Translation © Laura Sirotnáková, 2022

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2022

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-3251-2

ISBN e-knihy 978-80-566-3261-1 (1. zverejnenie, 2023) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-566-3262-8 (1. zverejnenie, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-3263-5 (1. zverejnenie, 2023) (mobi)

*So všetkou láskou venujem Andymu,
pretože sme sa na túto cestu
vydali spoločne od prvého slova.*

AP

Mame a otcovi

PNL

1

Triedič

Bol to potkan.
Aspoň Penny si to myslela.

Z poštovej schránky vypadol na rohožku malý tieň a potom sa rozbehol po podlahe pošty. Ťahal za sebou tenký chvost, ktorý sa podobal červíkovi.

Penny stuhnuto sedela na okennom parapete, svrbela ju pokožka. Cez trhlinu v záclonách sledovala jeho cestu pozdĺž okraja tmavej izby. Ukryl sa za kôš na odpadky.

Asi hľadá jedlo, pomyslela si a dúfala, že keď v koši nájde len starý papier a obálky, odíde. O sekundu neskôr sa však tieň opäť objavil a prešmykol sa pod rímso, kde zákazníci vyplňajú formuláre. Odtiaľ sa rýchlymi skokmi presúval čoraz bližšie k dlhému drevenému výdajnému pultu. Prikrčil sa k zemi, vyzeral ako malý zákazník a Penny sa na chvíľu usmiala. Potom nadskočila, lebo tieň vyskočil na pult.

Penny počula, ako niečo kvapká, a so zastonaním sa pozrela dole: atrament z plniaceho pera, ktoré držala v ruke, sa rozprskol po celom liste pre mamu. Dátum — *21. decembra 1952* — bol teraz flakátý a zababraný od atramentu.

Kým zdvihla zrak, potkan zmizol a v podateľni nastalo ticho. Keďže *netušila*, kam sa ukryl, naskočila jej poriadna husia koža.

Penny nechala pero na parapete a rukami zašpinenými od atramentu si prehrabla vlasy. Vložila list do tašky, sklízla z parapetu a prezrela si miestnosť.

Bola príliš veľká tma na to, aby niečo videla. Odhrnula záves, ale cez arkierové okno sotva prenikalo nejaké svetlo z pouličných lúč. Všadeprítomný smog

všetko zahalil — ulice, domy, autobusy a ľudia sa strácali kdesi v hustej hmle dymu z komínov a výparov. Dokonca aj poštová schránka za oknom bola len bez tvará červená škvrna.

Penny spustila záves a stuhla. Spoza pultu sa ozývalo škrabanie. Potom začula *cvaknutie*, akoby sa niečo odomklo. No nedávalo to žiadny zmysel. V miestnosti okrem nej a potkana nikto iný nebol. Čo *vydalo* ten zvuk?

Prehltla svoje obavy, po špičkách podišla bližšie a očami prebehla po bezchybnom pulte, po leštených mosadzných váhach a po rade pečiatok s písmenami pripomínajúcim vojakov. Nič sa tam nehýbalo. Zahľadela sa na triediaci regál na zadnej stene, s priehradkami na triedenie listov. Vedľa neho stáli skrinky plné kancelárskych potrieb na predaj. Ani tam nevidela žiadnu stopu po potkanovi.

Potom zachytila nezameniteľný zvuk otvárajúcej sa zásuvky. Chĺpky na krku sa jej zježili.

Mala by som to povedať strýkovi Frankovi, pomyslela si — a hneď si to rozmyslela. Dožadoval by sa vysvetlenia, prečo bola na pošte mimo pracovnej doby, a to

by znamenalo stratu jej vzácneho úkrytu, odkiaľ mohla prvýkrát zazrieť svoju mamu. Penny sa zmocnili obavy. *Čo ak mama priletí lietadlom do Londýna príliš skoro, potom zle pristane v smogu a...?* Striasla sa a zahнала myšlienky späť. Musí byť odvážna. Najprv si poradí s potkanom.

Zdvihla poklop na pulte a prikrčila sa na druhej strane, ale bola tam príliš veľká tma, aby niečo videla. Zašmátrala v taške po baterke, zapla ju a posvietila si na rad zásuviek.

Vydesilo ju prenikavé *prasknutie*, ktoré sa rozľahlo po miestnosti, po ktorom nasledoval hrozný, vysoký piskot. Penny zamávala svetlom baterky. Na opačnom konci pultu bola jedna zo zásuviek pootvorená, kľučka šialene hrkotala na pántoch. Napäto očakávala, že potkan sa každú chvíľu vyrúti von. Namiesto toho sa zásuvka začala triasť a zvnútra sa ozvalo tlmené piškanie. Zasekol sa?

Penny pristúpila bližšie. Keď svetlo baterky dopadlo na medzeru, zásuvka sa prestala mykať. Siahla na kľučku, ale potom sa zastavila. Keby ju uvoľnila, potkan by mohol vyskočiť a uhryznúť ju. Otvorila skrinku s kan-

celárskymi potrebami a vybrala veľkú, pevnú hnedú obálku. Držala ju pred sebou ako štít, natiahla prst a rýchlo potiahla za kľučku. Potom odskočila.

Nič sa nestalo.

Penny sa naklonila dopredu, ale v zásuvke videla len adresovanú obálku a niekoľko kancelárskych spi-niek. Pristúpila o krôčik bližšie.

Tam! V zadnom rohu bolo zakliesnené chvejúce sa hnedé kľbko, skrútené ako pár ponožiek, vôbec nie také desivé, ako očakávala. Spustila obálku, cítila sa hlú-po. Srst' čajovej farby vo svetle baterky jemne žiarila ako zamat. A pod ňou sa zalesklo čosi strieborné.

„Ach!“ Penny zalapala po dychu. „Pasca!“

Malé kľbko sa posunulo a odkrylo krvavú škvrnu na dne zásuvky. Pružina z pasce na potkany sa zachy-tila v strede jeho štíhleho chvosta a rozrezala mu kožu.

„Chudáčik!“ vzdychla Penny. „Tak *preto* si nevedel vyliezť von.“

Počas toho, ako rozprávala, vystrčil okrúhle uško a hned' za ním aj druhé. Potom na ňu vykukli dve obrov-ské ligotavé oči ako miniatúrne mesiace. Trblietali sa vo svetle baterky. Zblízka vôbec nevyzeral ako potkan.

Ten zvláštny tvor hľadel Penny do očí a roztvoril malú labku. Načiahli sa k nej štyri dlhé prsty pripomínajúce konáriky.

Penny cítila, ako jej zviera srdce. Nemohla ho takto nechať. Oprela si baterku o pult a rukávy kabáta si natiahla na ruky. „Prosím, neuhryzni ma!“ povedala. Centimeter po centimetri sa načahovala dovnútra, až sa jej podarilo uchopiť roh pasce.

Keď uvoľnila kovovú pružinu, zvieratko sa pevne skrčilo, aby si mohlo vytiahnuť chvost. Penny rýchlo odtiahla ruky.

Ozval sa tichý cmúľajúci zvuk a zvieratko sa začalo naťahovať. Najprv sa objavili štyri ružové labky. Potom sa vystrčil nos, nie ostrý, ako má potkan, ale krátky a mäkký, aký mávajú mačiatka, s bielym pruhom uprostred, a nakoniec malé ústa pod ním. Zvieratko sa krčilo na dlhých zložených nohách, cmúľalo si chvost a upieralo obrovské oči na Penny.

Všimla si, že na šnúrke okolo krku mu visí spinka. Znovu sa načiahla, aby ju odstránila, ale zvieratko vytiahlo chvost z úst a utieklo dozadu.

„Nezabíjaj ma!“ zapišťalo.

Penny zastala, ruka jej visela vo vzduchu. „Č-čo?“ zakoktala a silno zažmurkala. Určite sa jej to iba zdalo, *muselo sa*. Po chvíli, aby sa uistila, sa spýtala: „Môžeš... môžeš ešte niečo povedať?“

Zvieratko vypälo hrud', akoby sa snažilo vyzerat' väčšie, ale nič nepovedalo.

Penny sa k nemu opäť natiahla.

„Ustúp!“ varovne skríklo a zovrelo labky.

Penny sa zastavil dych. Zavrela oči a uštipla sa do ruky. Možno sníva, možno zaspala na parapete. No keď sa znova pozrela, zvieratko tam stále bolo a dvíhalo k nej svoje drobné päste.

„Ja sa ťa nebojím!“ zvolalo.

Penny si uvedomila, aká obrovská mu musí pripadať, hoci na svojich desať rokov bola malá. Klakla si, aby jej tvár bola na rovnakej úrovni ako tvár tohto tvorčeka, a usmiala sa. „Neboj sa, neublížim ti, sľubujem!“ povedala. „Myslím si, že je kruté chytať potkany do pascí.“

Zvieratku stmavla srst' a líca mu napuchli, akoby prehltlo dve guľôčky. „Ja NIE je potkan!“ vybuchlo. „Ja je triedič druhej triedy,“ dodalo a hrdo vystrčilo

malú bradu. Potom sa mu rozšírili oči, oboma labkami si zakrylo ústa a pustilo zranený chvostík. Z rany mu vytryskla čerstvá krv.

„Nájdem ti náplasť,“ ponúkla sa Penny. „Neodchádzaj!“ Prehrabávala sa v zásuvkách, až narazila na hárok červených, veľmi lacných známok s novou podobizňou kráľovnej. Jednu odtrhla. Bola to ideálna veľkosť.

Keď znovu siahla do zásuvky, triedič sa zašil do kúta. Tak veľmi sa krútil, že bolo ťažké ho chytiť, ale napokon sa Penny podarilo uchopiť koniec jeho chvosta medzi prsty a nalepiť známku okolo rany. Len čo ho pustila, triedič sa pevne chytil za chvost a hľadel naň, hladkajúc pokrčenú tvár kráľovnej Alžbety na známke. Potom známku očuchal a krútil sa dookola, aby si ju pozrel z každej strany. Napokon sa otočil k Penny, zahľadel sa jej do očí a natiahol tenučkú labku.

„Ja Kiežbysitubol,“ zapištal.

Penny natiahla prst a Kiežbysitubolova zamatová labka sa okolo neho obtočila, až jej po ruke prebehlo teplé mravčenie. „Ja som Penny Blacková,“ predstavila sa s úsmevom.

„Ty si on alebo ona?“ spýtal sa Kiežbysitubol nakláňajúc hlavu.

Penny si odfrkla. „Ona,“ odvetila. „A čo ty?“

„Ja je on,“ odpovedal Kiežbysitubol.

„Všimla som si, že nie si potkan,“ povedala.

Kiežbysitubol našuchoril srst'. „Ľudia si vždy myslia, že sme potkany. Môjho ocka zabil jed.“

„To je mi ľúto,“ zosmutnela Penny. „Aj ja som prišla o otca. Vo vojne.“

Kiežbysitubol sa k nej prišúchtal bližšie. „Býva ty tu?“ spýtal sa.

Penny pokrútila hlavou. „Teraz bývam u strýka. Je vedúcim pošty. Inak žijem na opačnej strane Londýna s mamou. Je pilotkou leteckej pošty — veď vieš, preváža listy a balíky.“

Väčšina ľudí sa mračila alebo uškrňala, kedykoľvek to počuli. Akoby to nebola práca, ktorú by jej mama mala vykonávať. Zdalo sa, že ani strýko Frank to neschvaľuje. Nebol nadšený, keď musel pred troma dňami vyzdvihnúť Penny u opatrovatelky. No Kiežbysitublove oči sa doširoka rozťahli a jeho líca sa nadvihli spôsobom, ktorý v nej vyvolal pocit hrdosti.

„Chodí iba na krátke cesty,“ dodala Penny. „Tentoraz však uviazla vo Francúzsku a pre smog nemôže letieť naspäť do Londýna. Poslala strýkovi telegram, aby sa o mňa postaral, ale nebola tam žiadna spiatočná adresa.“ Spomenula si na nedokončený list v taške, ktorý neskôr pridá k rastúcej hromade neodoslaných listov vo svojej izbe. V hrdle sa jej začala tvoriť hrča, a tak sa radšej spýtala: „A čo ty? Odkiaľ pochádzaš?“

Kiežbysitubol sa hral s chvostom. Zdalo sa, že sa chystá odpovedať, ale vtom nastražil uši do stavu pohotovosti. O sekundu neskôr Penny zachytila sériu drobných úderov o strop, po ktorých nasledovalo vrzganie krokov zostupujúcich po schodoch.

„Rýchlo, Kiežbysitubol, schovaj sa!“ zvolala a zhasla baterku. Vyliezla spoza pultu, pribehla k oknu, vyškriabala sa na parapet a pritiahla si kolená pod bradu. Vo chvíli, keď cez seba prehodila záves, sa dvere pošty rozleteli a rozsvietilo sa stropné svetlo. Penny s hrôzou sledovala, ako sa plniace pero, ktoré nechala na parapete, skotúľalo k okraju a s buchotom spadlo na zem.

Roztriasla sa, keď sa po podlahe ozvalo *ťuk, ťuk, ťuk* palice, ktorá sa blížila priamo k nej.

2

Prichytená pri čine

„Vyjdi odtiaľ von... IHNEĎ!“
Penny sa prudko rozbúchalo srdce. Závesy sa rozhrnuli a nad ňou stál strýko Frank a zvieral vychádzkovú palicu. Rukoväť mala tvar hlavy škótskeho teriéra a Penny si pomyslela, že strýko vyzerá rovnako, s jeho žiarivými jantárovými očami a štetinatými ryšavými fúzmi.

Naklonil sa a zdvihol plniace pero, pričom vraštil obočie a čakal na vysvetlenie.

Penny sa snažila nepozrieť na pult, keď zliezala z parapetu. Dúfala, že Kiežbysitubol sa skryl lepšie ako ona. „Písala som mame,“ vysvetlila.

„Už je desať hodín, mala by si spať!“

„Ja viem, ale... chcem ju vidieť, keby sa vrátila.“

„Vráti sa, keď to bude bezpečné,“ povedal strýko Frank. „Dovtedy, prosím, rešpektuj moje pravidlá a zostaň v obytných priestoroch. Ak chceš písať listy, na poschodí je dokonale funkčný písací stôl.“

„Ale...“

„Žiadne ale!“

Penny zaštipali slzy v očiach. Mohol by jej aspoň dovoliť pomáhať na pošte počas otváracích hodín. Bolo by to lepšie, ako sedieť sama v izbe a strachovať sa. No všetko, čo chcela povedať, si nechala iba pre seba. Strýko by to nikdy nepochopil. Zdalo sa, že mu na mame ani na nej vôbec nezáleží. Bola preňho len príťažou.

Strýko Frank jej podal pero. Keď si ho Penny vzala, zahľadel sa jej na ruky. Na prstoch mala okrem atramentu aj škvrny od Kiežbysitubolovej krvi.

„Porezala si sa na papierí?“ spýtal sa vraštiac obočie.

„To nič nie je,“ odpovedala Penny a utrela si ruky do kabáta.

„Jasné, a nič nekrváca, všakže?“ Strýko vytiahol z vrecka saka naškrobenú vreckovku so zlatým vyšívaným znakom Kráľovskej pošty.

„Vezmi si ju. Podľ lekárnička je v kuchyni.“ Otočil sa a odkrивkal k dverám, ktoré viedli do obytných priestorov. Penny ho nasledovala a po očku hľadala Kiežbysitubola. Preto narazila do strýkovho chrbta, keď zastal a otočil hlavu k pultu. „Čo to, dočerta...“ zamrmľal a obzrel sa.

„Počkaj!“ zvolala Penny, ale strýko Frank už zdvihol poklop na pulte a zbadal otvorenú zásuvku na druhej strane. Penny sa pretlačila okolo neho a skončili v spleti končatín a palice, ako sa Penny snažila zakryť zásuvku pred jeho zrakom a on sa zároveň natiahol okolo nej, aby ju viac otvoril.

„Penelope!“ zahromžil. „Uhni mi z cesty!“

Penny sa pozrela cez plece a s úľavou si vydýchla. Kiežbysitubol nebol vnútri. Lenže prázdna, zakrvavená pasca tam bola. Strýkovi Frankovi padla sánka.

„Len mi nepovedz, že si *oslobodila* potkana!“

„On bol zranený,“ vysvetlila Penny. „Zachytil sa mu chvost do pasce. A potom...“

„On?“

„On — nebol to potkan,“ koktala. „Vedelo to rozprávať.“ Okamžite si želala, aby to nebola povedala.

Strýko na ňu hľadel, akoby aj ona bola hovoriace zvieratko. „Vianoce sú najrušnejšie obdobie v roku!“ povzdychol si. „Pre smog je všetko hore nohami a teraz som prišiel aj o šancu chytiť potkana, ktorý kradol listy. Posledná vec, ktorú potrebujem, je, aby si sa tváрила, že je to domáce zvieratko!“

Penny sa zamračila. „Aké listy?“

Strýko Frank sa oprel o svoju palicu a zdvihol voľnú ruku, aby sa dotkol kovového privesku na retiazke na krku. „Z času na čas,“ povedal a jeho hlas znel unavené, „príde list, ktorý sa nedá doručiť. Niekedy je chyba v adrese, obálka je mokrá alebo poškodená. Mojou povinnosťou je uschovať ho v bezpečí pre prípad, že si ho príde vyzdvihnúť odosielateľ alebo adresát. Kedykoľvek sa však pozriem, list je preč! Určite to má na svedomí ten malý potkan. Možno má rád lepidlo na známky alebo si listy roztrhá a spraví si z nich

svoje hniezdo. Keď som bol vedúcim pošty v Glasgowe, nikdy som nič podobné nevidel. No na londýnskych poštách sú potkany ako mor. Za posledný mesiac som stratil tri listy.“ Vzdychol si. „Asi som opäť zabudol zamknúť zásuvku, hoci som si bol istý, že som to urobil.“

Penny sa pozrela na zásuvku za sebou. Spomenula si, že medzi voľne pohodenými spinkami tam už predtým videla list. Teraz chýbal. Pokrčila nosom. Prečo by Kiežbysitubol tak riskoval pre list, keď ignoroval všetok papier v koši? Nedávalo to zmysel.

Strýko Frank si niečo zapisoval do malého čierneho zošita. „Budem musieť objednať ďalšie pasce,“ zamrmľal.

„Nerob to!“ poprosila ho Penny.

Strýko zabuchol zápisník. „Potkany nemajú čo robiť na pošte!“ odvetil a ukázal na poklop pultu. „A ani malé deti!“

Penny vyšla z dverí na chodbu a vybrala sa na poschodie do svojej malej spálne. Zvyčajne to bola strýkova pracovňa a bola rovnako čistá a uprataná ako pošta. Písací stôl voňal leštidlom a dokonca aj knihy

na policiach boli usporiadané podľa abecedy. Rozhádzaná myseľ jej však nedovolila zaspáť.

Pohľad jej padol na niekoľko zväzkov *Encyklopédie Britannica* na hornej polici. Vyšplhala sa na stoličku, odsunula *Príručku pre výcvik psov* a vytiahla ťažké knihy v červenej koženej väzbe. Posadila sa a prezrela si každú stranu o zvieratách, ale o triedičoch tam nebolo ani slovo.

Našla však miniatúrnu ilustráciu malého tvora s okrúhlou tvárou, ktorý sa trochu podobal na Kiežbysitubola. Stálo tam: *Okál, objavený pred viac ako sto rokmi na vzdialenom tichomorskom ostrove, je malý, plachý a veľmi inteligentný primát, ktorý loví v noci a dokáže skákať na veľké vzdialenosti. Má oči väčšie ako mozog, vidí v tme a je mimoriadne ťažké ho chytiť.*

Penny vytiahla z tašky nedokončený list a otočila ho prázdnu stranou hore. Obkreslila obrázok okála ceruzkou, potom mu pozdĺž nosa vygumovala biely pásik a na chvost pridala náplast zo známky, aby sa viac podobal na Kiežbysitubola.

Prečo vzal ten list? uvažovala počas kreslenia. Pri pomyslení na to, že sa vráti a znovu bude uväznený —

alebo čosi horšie —, sa jej zvieral žalúdok. Obhrýzala koniec ceruzky. *Možno...* keby našla ďalší nedoručiteľný list a uložila ho na bezpečné miesto na pošte bez toho, aby sa to strýko dozvedel, mohla by sa ukryť a počkať, kým sa Kiežbysitubol vráti, a potom ho upozorniť, aby s tým prestal!

Vložila kresbu späť do tašky, aby ju strýko Frank nevidel, a vliezla do postele. Keď sa zavrátila pod perinu, už s jemne stuhnutými prstami, držala sa myšlienky: *Zajtra ho opäť nájdem!*